Poštarina plaćena u gotovu

GORE SRCA

VJERSKI TJEDNIK

GOD. VI. ZAGREB, 29. TRAVNJA 1951. BROJ 18

»Radosnu riječ navještajte, da se čuje, alleluja, navještajte do na na kraj zemlje: Oslobodi Gospod puk svoj. Aleluja, aleluja.«
(Ps. 65, 20).
Iz Ulaza dimanje sv. Mše

ISUS PRORIČE PROPAST židovskim vođama

Nepremostiv je bio jaz između Isusa i Njegovih protivnika Saduceja i Farizeja. I zbog toga je bilo potpuno jasno, da službeno Židovstvo i njegovi pastiri i vođe naroda nisu bilj ni skloni ni uporabivi za Novi Zavjet i novo kraljevstvo Božje. Krist je naime htio da sagradi svoju Crkvu na čvrstoj pećini, a ne na lomljivom zidu i propadljivoj ruševini. Zato je za svoju novu nauku odabrao čvrsta nova srca, kao što vinogradar na Istoku uzima za novo vino dobre nove mješine, u koje ga spremna.

Stoga je Isus odbacio nevjerne vinogradare, a svoj vinograd povjerio drugim vinogradarima (Mt 21,41). On je odbacio svećenike i pismoznance Staroga Zavjeta. Na njihovo je mjesto odabrao Apostole. On je unaprijed vidio, da će Njegova ljubav prema istini i Njegova iskrenost složiti u jedinstveni otpor Farizeje i Saduceje, koji su inače bili međusobno ogorčeni neprijatelji. A sada su se složili da u svojoj goručoj mržnji Isusa upropaste. Postrance je stajao židovski narod. Bio je neodlučan, kakav je bio i u vrijeme najvećih proroka. Odbacio je mišljenje, da Isusa smatra nebeskim i Božjim bićem. Spasitelj je u cijeloj zemlji imao Sebi vjerne samo svoje Apostole i učenike.

Spasitelj je jasno gledao u tamnu budućnost. On je znao, da se Njegovo kraljevstvo ljubavi i poniznosti može osnovati samo na najdubljem poniženju, trpljenju i žrtvama. Stoga je dragovoljno išao ususret smrti, koja Ga je, po volji Očevoj, čekala u Jerusalemu. Lijepo kaže za Njega sv. Augustin: »Kao nebeski liječnik dopustio je, da Ga ubiju oni, koji su postali svojim bezumljem bolesnicima, da im onda On svojom Krvlju podade sredstvo za njihovo spasenje. A Krv, koju su oni u svom bijesu prolili, postade spasonosnim pićem vjernicima«.

Nekoliko mjeseci prije svoje smrti, u mjesecu prosincu, pošao je Spasitelj u Jerusalem o blagdanu posvete hrama. A to je bio blagdan Njegovih najogorčenijih neprijatelja. Nad svetim je gradom ležao teški zrak, kako to biva, kad se približava prolom bijesne oluje.

Čim je ušao u hram, poslali su protivnici svoje sluge, da Ga uhvate. Ali ih je razoružala nebeska riječ Učiteljeva. I vratili se neobavljena posla. Zato pade Veliko vijeće u neopisivi bijes. A taj se još povećao, kad se Nikodem u sjednici prigvao na njihovo poštenje i pravednost riječima: »Da li naš zakon osuđuje čovjeka, ako ga prije ne sasluša i ne dozna što čini?... I otidoše svaki svojoj kući«. (Iv. 7,51).

Potom su doduše odustali od surova nasilja. Ali su se poslužili svojim starim lukavštinama. Dovedoše Isusu jednu preljubnicu. Mislili su, da će je On premda prijatelj grešnika, ipak osuditi na kamenovanje. A On im kao igračku poruši lukavo zasnovani plan riječima: »Koji je među vama bez grijeha, neka prvi baci kamen na nju« (Iv. 8,7). Ništa više nije rekao. Ali te su riječi udarile kao grom u mnoštvo. Kao zbunjeni grešnici su gledali jedan drugoga. I Sv. Pismo dodaje, da su se odmah razišli: »A čuvši to, izlazili su jedan za drugim počevši od najstarijih« (Iv 8,9). Udaljivali su se po starosti i veličini svojih grijeha.

A Spasitelj je, kao božanski Učitelj, nastavio svoje naučavanje. On se priznao »Svijetlom svijeta«. Govorio im je o svom božanskom sinovstvu, a protivnike nazvao djecom nečistoga. Rekao je narodu, da griješi time, ako ne vjeruje u Njega. Škripali su zubima od bijesa i htjeli Ga uhvatiti za grkljan. Ali im svemogući Sin Božji oduze vlast.

Spasitelj je izliječio i slijepca od rođenja. Neprijatelji su bili toliko otvrdnuli, da su nijekali opće poznate činjenice, pa i to čudo. Radije su ostali sami slijepima, nego li da priznaju ozdravljenje slijepca. Zato su morali i to podnijeti, da im prilijepi moralnu čušku i da ih osramoti pred narodom sam ozdravljenik, jedan jednostavni i neobrazovani čovjek. Kad su mu naime rekli, da je Krist grešnik, on im odgovori: »Da li je grešnik, ne znam, samo znadem, da sad vidim, a bio sam slijep... Otkako je svijeta, nije se čulo, da je tko otvorio oči rođenom slijepcu. Kad On ne bi bio od Boga, ne bi mogao ništa učiniti« (Iv. 9,25,32).

Oko Spasitelja, milošću Božjom obdarena Proroka, raslo je svakim časom sve veće mnoštvo slušatelja. On je nizao opomenu na opomenu. Pokazivao im je u prispodobama, koje je svatko razumio, veliku njihovu nerazboritost, nezahvalnost, i odvratnu zloću, što Ga napuštaju i ne će da slijede. Govorio im je: »Bijaše domaćin, koji posadi vinograd i ogradi ga ogradom. Iskopa u njemu tijesak, sagradi kulu i dade ga vinogradarima u zakup i otide na put. Kad se približi vrijeme rodova, posla sluge svoje k vinogradarima, da prime rodove njegove. Ali vinogradari pohvatavši sluge njegove, jednoga izbiše, jednoga ubiše, a jednoga kamenovaše... A na posljetku posla k njima Sina svojega govoreći: Bojat će se Sina moga. Kad vinogradari vidješe Sina, rekoše među sobom: Ovo je baštinik, ajde da ga ubijemo, i imat ćemo baštinu njegovu. I uhvatiše ga, izbaciše iz vinograda i ubiše. Kad, dakle, dođe gospodar vinograda, što će učiniti onim vinogradarima? Rekoše mu: »Zločince će jadnom smrću pogubiti, a vinograd svoj će dati u zakup drugim vinogradarima, koji će mu dati rodove u pravo vrijeme« (Mt. 23,33—41).

Tako je jasno ocrtao rad i osnove Farizeja i Saduceja, vođa židovskoga naroda i ujedno im prorekao da će biti odbačeni uza sve to, što će usmrtiti Njega, Sina Božjega i jedinoga pravoga vinogradara i Spasitelja ljudskih duša.

Djevici Snježnoj

Ja gledam Te, Divna,
na visokoj gori u sjaju i slavi,
u bisernom i smaragdnom plaštu
sa vijencem od zvijezda na glavi.
I htio bih, Snježna,
da pjevam sa zvijezdama oko Tvog čela,
da hinnu Ti šapućem, ko na oltaru
ruža Ti šapuće bijela,
da s brujem se složim, što kristalnu u noć
sa usana ljiljana milječnih romoni,
kad velebne gore u požaru plamte,
a Angelus zvoni.
O Divna, o Snježna!
O Čista, o Sveta!
Smijem li Ti nogu okititi ružom,
Što blatnoj u posudi srca mog cvjeta?

Izidor Poljak

PONIZNOST UMA

Da zatremo iz temelja u sebi svako ispraznо precjenjivanje nas samih, i savršeno upoznamo svoju niskoću, treba da se češće sjetimo riječi biskupa Viglisa iz Malnca: Promisli, što si sada i što si nekad bio.

Što smo bili prije u redu naravi? Vratimo se u duhu u stoljeća, davno minula. Šta smo tada bili? Savršeno ništa. Tada je već postojao ovaj divno sagrađeni svemir, zvijezde su sjale, zemlja i planeti vršili su svoja putovanja, a ja, šta sam bio tada? Savršeno ništa. Tada je već bila zemlja nakićena sjenovitim šumama i visokim bregovima, ljupkim dolinama i zelenim livadama. Postojali su gradovi, cvale su umjetnosti i znanosti, a šta sam bio ja prije sto godina, za vrijeme cijele prošlosti? Savršeno ništa. Ja sam bio manje nego zrnce pijeska, nego slučajni kukac, najfiniji prašak, koji je uvijek tako neznatan, a ipak nešto jest. A ja nisam bio ništa.

I sada postojim. No moje postojanje nije od mene. Po sebi samom ne bih nikada stupio u život, nego bih ostao ništa zauvijek. Po sebi nisam ni danas ništa, nego sam sve po Bogu. Trebalo je svemogućega Stvoritelja, da me dozove u život i da imam sva svojstva, sposobnosti i odlike, koje me danas rese. Život dakle, koji imam, nije od mene, nego od Boga. Zdravlje komu se radujem, nije od mene, nego od Boga. Moji talenti, ljepotica, tjelesna ljepota, lijepo ponašanje, sve su to darovi Božji. Ništa nije od mene. Mnogo sam ovisniji od Boga, nego li kip od stvaratelja. On se za nj više ne brine, a Bog se brine, da ja i dalje postojim, i kad me ne bi svojom svemoćnom rukom uzdržavao, postao bih opet ništa. Kao što zemlju obavije tama, čim se sunce sakrije, tako bi i čovjek prešao u ništa, čim bi Gospodin povukao svoju ruku, koja ga uzdržava. Šta imaš, da nijesi primio? Pita sv. Pavao.

Ipak imamo nešto, što nismo primili, što je od nas samih, no što nas čini još neznatnijima i bjednijima, nego da smo ništa. To je grijeh, krivnja. Krivnja nije od Boga, nego od naše pokvarene volje, od naše zloće. Biti ništa je manjak, no nije stvarno zlo. Stvarno zlo je, kada sam grešnik i neprijatelj Božji.

Ako dakle imamo o sebi neznatno mišljenje, kad pomislimo, da smo po sebi ništa, kakovo treba da nam je nisko mišljenje o nama samima, kad se sjetimo, da smo grešnici. Sve, što zli duh imadu na sebi strašno, gadno i prezira vrijedno, potječe od jedinog grijeha, koji su počinili: grijeha oholosti. A kakvi mi izgledamo pred licem Božjim, dok smo puni grijeha? Dolsta nemamo se čime uzdizati, nego se samo ponizivati.

Možda češ kazati: Istina, prije sam mnogo griješio, ali sada sam kajanjem, pokorom i ispovijedu sve popravio. Sv. Pismo kaže: Čovjek ne zna, da li je vrijedan ljubavi ili mržnje, a sv. apostol Pavao kaže: Nisam si doduše svijestan grijeha, ali time ipak nisam opravdan. No ako sam zbilja u milosti Božjoj, ipak imam mnogo razloga da se uz zahvalnost Bogu pred Njim duboko ponizim, jer ta milost i oproštenje nijesu od mene, nego od Njega. On je začetnik mojega obraćenja, potpomagatelj i izvršitelj, a ja bih sam po sebi ostao grešnik. U meni se i dalje neprestano bude strasti i nagnuća na zlo. Sad plamti srdžba, sad pohota, pa oholost, pa strah. Za čas se diže mržnja, zavist, lakomost i pogibeljna nagnuća. I tako je srce ljudsko bezdan, iz koga niču svakojaka zla. Šta dakle imam drugo o sebi da mislim, nego da sam bijedan čovjek, i ako iza tih svakojakih unutarnjih i vanjskih navala nijesam klonuo i pao, nije moja zasluga, nego zasluga dobrog Boga.

Provodi miran život

Svaki čovjek želi, da mirno sprovede sve dane svoga života na zemlji. Ne voli nikakva uzrujavanja ni uznemirivanja. Čini mu se naime, da je svaka takova okolnost kao novi čavao u njegov lijes. Prikraćuje mu život. A ipak je život takav, da nas tisuće i tisuće sad većih sad manjih događaja ozlovoljuje i muči. Ne čine nam to samo ljudi naše okoline, nego i nerazumni i neživi stvorovi. Za onoga, koji se ne zna snaći, kao da je sve stvoreno, da mu baca klipove pod noge i to na svakom njegovu koraku.

Njemu to tako počinje često već od rana jutra. Čim je pružio nogu ispod pokrivača, već mu se nešto ludo desilo. Prekasno je, recimo, ustao i sad žuri. U žurbi mu je ispao češalj iz ruke i polomilo se nekoliko zubaca. Spustio je malo jače čašu za pranje zubi na praonik, i eto hrpa nepotrebna stakla. Nesretno ili bolje nespretno započeo ujutro i to ga prati cijeli dan. Kasno ustao, kasnije došao na pravi tramvaj, još kasnije u ured, tvornicu, posao. Zabilježilo mu se to danas, sutra, prekosutra. Ne može mu to biti, naravno, preporuka za marljivost ni stalnost u službi.

To ga već izjutra neraspoložilo. I sada ga nešto s nezadovoljstva guši u grlu. Teško diše zbog uznemirenosti. Razumljivo je, da mu je taj dan sve mrsko. Svemu prigovara i širi oko sebe nemir. Zbog toga su i kod kuće svi kao na iglama. U toj uzbuđenosti nisu mu na vrijeme prostrli stol. A njemu je sve danas preslano i nikako tečno. Ustaje kisela lica i vraća se gotovo gladan na posao s prigušenim negodovanjem i odvratnošću.

Zato mu ni poslije podne ništa ne polazi za rukom. Svaki čas mu podlije pero crnilom, jer se odnekale uvukla u nj nekakva dlačica. Zamrlja mu česte pisanje. Onda opet izostavi nešto važno u sastavku. Nešto se sruši i gurne mu ruku. Ispade mu dugme na kaputu. Popustio konac na prsluku. Ugrizao se za usnice i sada krvari. I tako redom jedno se za drugim niže. Zato mu raste od časa do časa uzbuđenje i nemir. I uvlači se u najudaljeniji kutić duše. Konačno se vraća kući. I izmučen i slomljena srca legne u krevet. Sretan je, ako ga san uljulja u zdravu, mirnu i okrepljujuću noć, a drugo mu jutro donese lijepo vrijeme ugodna dana.

Na sve ovo bi se morali nasmijati, kad iz toga ne bi nastajalo toliko nesreća i nemira za mnogu dušu. One naime male nezgodice i nesreće mnogomu ogorčavaju cijeli život. Drugima prave velike smetnje, a često i nepredvidiva zla. Jedan drugoga time ozlovoljuje, ubada i ugriza, gdje ne bi trebalo, kad toga ne bi bilo. I ne bi trebalo da bude, kad bi se pazilo na stanovite pravilnosti.

Prije svega je u takovim slučajevima potreban mir. Moramo se smatrati daleko nad tim, da bi nas mogla svaka neznatna i beznačajna zgodica i neprilika baciti iz našeg ravnovjesja. Zar je uistinu vrijedan jedan otpad dugmeta, da smijemo dopustiti da nam se time zagorči jedan cijeli dugački dan? I dobito se ponajčešće i ne radi o većoj nesreći, nego što je vrijedno jedno dugme. Nekoliko časaka ustrpljivog čekanja i ne bismo se trebali uznemirivati. A za najveće uzrujavanje ne možemo ništa spriječiti, nego ga samo podeseterostručiti.

Mnoge se ovakove neugodnosti mogu ukloniti, ako se držimo reda i točnosti. Tko na vrijeme ustaje, može se mirno oprati i obući. Bez žurbe ne će ništa slomiti ni razbiti. Imade vremena da si prišije i dugme. Pravodobno će stići i na tramvaj i na svoj posao. Tamo će naći prijazni pogled svojih predpostavljenih. Taj će mu sunčani pogled pozlatiti cijeli dnevni posao. Ujedno će kod kuće milosrdno i s razumijevanjem znati ispričati i pregledati nagorjelo jelo kod ručka. A to će razblažiti sve, koji su kod toga i nehotice nešto skrivili. Tako će taj dan biti sladak i utješan za sve. A sve za pet časaka ranijeg ustanka.

Najveći dio nezgoda i uzrujavanja dolazi iz nereda i toga, što se nešto ne razmisli, kad bi trebalo. Mi smo već češće vidjeli, kako se ogromne množine ljudi kreću po šetalištima ili bezbrižno sjede na utakmicama. I nikomu se nikamo ne žuri. No kad kucne čas, da se vrata zatvaraju ili igra svrši, tada navale svi na izlaz i na tramvaj s takovom gužvom i guranjem, kao da bježe od vatre i dima, kojim iza njih sve gori i propada. Kao da tom navalom i žurbom hoće da spase goli život. Svi bi htjeli u isti čas i u jednom trenutku da budu kod kuće kao da imadu spasiti od propasti sve svoje, što posjeduju, jer će inače izgorjeti.

Takova borba u takovim časovima nastaje i na izlazu i na ulasku u tramvaj, kao da će se taj čas zatvoriti vrata i kao da polaze posljednja kola, kojima se može izbjeći smrtnoj pogibelji. Tako ne bi navalile ni životinje, kad bi se otvorila vrata zvjerinjaka. I one bi izlazile u većem redu i miru. Kad čovjek u takovom nemiru i nerazboritosti trči svijetom, ne smijemo se čuditi, ako si katkada razbije glavu ili postrada.

Devet desetina uzbuđenja možemo si uštediti, ako se trsimo da si stečemo miran i uredan način života. S malo razumnosti možemo izbjeći najveći dio uzroka uzrujanosti. S malo samosvladavanja učinit ćemo neškodljivima neskrivljene i inače neuklonjive nesreće ili ih dapače preobratiti na dobro. Jedno je, što moramo imati uvijek na pameti, da se ne smijemo nikada prepustiti, da budemo igrače lopte svojih nemirnih i neobuzdanih živaca. Tako ćemo si uštediti mnoge neugodnosti i uzrujavanja u životu. A ublažiti i dapače izostaviti mnogi čas teškoga životnog tereta na zemlji.

USKRSNULI ISUS I CRKVA

Već su sveti Oci tražili razloge, zašto nije uskrsnuli Isus ostao na zemlji, nego je radije uzašao na nebo? Rješavali su to pitanje sa svom pažnjom i umno ga riješili.

Da je Isus ostao na zemlji među nama, svi bi mi kršćani jednako kao i nekada Apostoli, gledali u Isusu samo čovjeka. Divili bi Mu se kao Učitelju, jer je učio tako uzvišenu nauku kao nitko ni prije ni poslije Njega. »Nikad nije čovjek tako govorio kao što ovaj čovjek« (Iv. 7, 46), priznali su i sami Njegovi neprijatelji. Veličali bi Ga kao dobrotvora nepojmljive širokogrudnosti, jer »kud god je hodao, samo je dobro činio« (DAp 10, 38). Hvalili bismo Ga kao čudotvorca, koji je samosvijesno nastupao mimo, nad i protiv prirodnih zakona. Ponosili bismo se Njime kao velikanom, koji je jedinstven u cijeloj povijesti. Međutim, uza svu svoju nadčovječnu mudrost i djelatnost, Isus bi u našim očima bio samo čovjek. A ovako, kad je na nebo uzašao, Isus kida i zadnje veze sa zemljom, sa svim onim, što je prolazno i ljudsko ,što je samo naravno i grešno. Uzlazeći na nebo, On diže misli i osjećaje naše u nebo, produhovljuje našu ljubav i postizava to, da u Njemu gledamo najprije Boga, a onda tek čovjeka, i da Ga kao Boga častimo i ljubimo. Stoga opravdano pjeva liturgija na Spasovo o Isusu: »Uzdignuo se na nebo, da tako, po Njegovu daru, budemo zajedničari Njegova Božanstva«.

Dobro je svete Crkve tražilo, da Isus uzađe na nebo. Za svoga boravka na zemlji osnovao je Isus Krist na zemlji duhovno društvo — svoju Crkvu. U Kristovu Crkvu spadaju svi oni kršćani na zemlji, koji su pod jednom vrhovnom vidljivom glavom Svetim Ocem Papom. Dok je Isus boravio na zemlji, On je sam bio vrhovna vidljiva glava svoje Crkve. Nakon uzašašća na nebo On je i dalje vrhovna glava svoje Crkve, ali nevidljiva. Vrhovnom vidljivom glavom postavio je sv. Petra. Petar s ostalim Apostolima, a kasnije Sveti Otac Papa i biskupi, u ime Isusovo upravljaju Crkvom Isusovom. A da ne zađu s pravoga puta, nego da uvijek nepogrešivo tumače Božji nauk, to izvodi tajanstvena, nebeska sila, Duh Sveti, koga je Isus poslao svojoj Crkvi. Djelovanje je Duha Svetoga nedokučivo, a darovi bezbrojni. Darove Duha Svetoga opisuje sv. Pavao ovako: »I jedne postavi Bog u Crkvi: prve kao Apostole, druge za proroke, treće za učitelje, onda udijeli sile čudesne, zatim darove liječenja, pomaganja, upravljanja, različite jezike« (1 Kor. 12, 29). Tko da izbroji sve načine djelovanja Duha Svetoga u Crkvi, ili pak sve darove, kojima Duh Sveti obogaćuje Kristovu Crkvu?

Promatrajmo opstanak i djelovanje katoličke Crkve i sudimo sami. Kroz dvije tisuće godina, odkako postoji katolička Crkva, jedina prava Kristova Crkva, koliko je već nasrtaje i borbe morala izdržati! A kako se ona brani, kako djeluje? Mirno i dostojanstveno, s istinom u nauci i dobrim djelima u ruci. Nikoga ne mrzi, nikom se ne osvećuje. Svima neprijateljima širokogrudno prašta, svuda samo dobro čini. Samo tim oružjem pobjeđuje, samo tako svladava neprijatelje i stišava oluje. A sve to izvodi samo pomoću Duha Svetoga, koga joj je uskrsnuli Isus poslao.

Kad su neprijatelji kršćanstva u prvo kršćansko vrijeme progonili Apostole, savjetovao je farizej Gamalijel, glasoviti učitelj židovskoga zakona, poštovan od svega naroda, u visokom vijeću Židovima ovako: »Prođite se ovih ljudi i pustite ih! Jer ako je od ljudi ovaj naum ili pothvat, propast će. Ako li je od Boga, ne ćete ga moći uništiti, što više mogli biste se naći i kao protivnici Božji« (DAp 5, 38-39).

Kad bi katolička Crkva bila ljudsko djelo, već bi davno propala, kao što propada i nestaje sve, što je ljudsko. A jer je katolička Crkva Božje djelo, djelo Duha Svetoga, koga je Crkvi poslao sam Spasitelj, ona je trajna i nepobjediva. »Ni vrata je paklena ne će nadvladati« (Mt. 16, 18).

Uzašašće Isusovo

Gospodine, nebesa Te primiše u slavlju i radosti. Kada je svanuo dan Tvojega povratka u vječno kraljevstvo, Anđeli i Sveti čekali su Tebe, da Ti se poklone, a mi, ljudi, uzdižemo svoj pogled Tvojim visinama i osjećamo, da je tamo, gdje si Ti, ispunjenje svih naših težnja, smirenje svih naših nemira, sreća poslije svih naših boli. Na zemlji je Tvoj križ, Gospodine, vječiti spomenik Tvojih krvavih patnja i Tvoje najveće žrtve. Na zemlji su hramovi, molitve Tebi, Bogu svemogućemu i milosrdnome, ali i uspomene na sve one zbornice i sajmove, gdje su Te ljudi vrijeđali i progonili. Na zemlji ostaje naša čežnja za Tobom, naš dobri Spasitelju, ali samo tamo, gdje si sada i gdje ostaješ u vijeke, tamo je konačna radost u neprolaznoj pravdi, konačna Ljubav u jedinoj Istini. U visinama, koje traži naš pogled, Gospodine, Tvoje je kraljevstvo, obećano svim naraštajima, svima, koji Tebe ljube, svima, koji vjeruju u Tebe. Gospodine, primi naše prošnje, da i mi doživimo dan svojega uzašašća na svijet sreće, u svijet spasenja.

NOVI BLAŽENIK

15. travnja o. g. otvorio je Sv. Otac Papa ovogodišnji niz kanonizacija i beatifikacija, proglasivši blaženim o. Franju Antuna Fasani iz Reda Franjevaca Konventualaca, rodom iz Lučere u Italiji. Svečanosti je prisustvovalo osam kardinala, mnogo biskupa, svjetovnog i redovničkog klera, te mnoštvo vjernika, naročito hodočasnika iz južne Italije (samo iz Lučere 3.000). Prisutne su bile i dvije čudom ozdravljene osobe na zagovor novog Blaženika. Na svršetku je Sveti Otac primio na dar životopis i srebreni kip Blaženika s ispruženom rukom nad dva siromaha, u znak njegove velike ljubavi i darežljivosti prema siromasima.

BELGIJSKI MINISTAR ZA KOLONIJE M. Quae predao je sv. Ocu prilikom Sv. Godine drveni oltar ukrašen rezbarijama u stilu Konga. Ovaj oltar su poklonili sv. Ocu katolici iz Belgijskog Konga.

Svibanjskoj Kraljici

Svibanj se rascvao i poziva nas Mariji.

Savijat ćemo vijence mirisnih đurđica, bijelih ljiljana i žutoga šeboja i njima kititi lik Bogomajkin. Drhtavi će plamen svijeća pozdravljati Blagoslovljenu. Puni će zvuci orgulja pratiti pjesme Marijanske. Usnice će govoriti što srce osjeća. Odzvanjat će crkvom u plavom predvečerju:

»Marijo, svibnja Kraljice,
Ti Majko rajskog slavlja!
Pred sliku Tvoju ružice
Na pozdrav svibanj stavlja«.

Svibanj se rascvao i dočarava nam lik nebeske Majke.

Čovjek nosi u srcu čežnju za plemenitim likom žene. Prvi nam je uzor bila Marija. Nekada nam je majka u djetinje ruke stavila krunicu, na dan prve sv. Pričesti. Da li smo sačuvali krunicu koju će nam jednom oko ukočenih, mrtvih ruku oviti?

Nekada nam je Marija, naša draga Gospođa, bila simbol (znak) svega lijepoga i plemenitog, a Njezin smo lik nosili na lančiću oko vrata.

Volimo li još Mariju kao u prvim svibnjima svoga života? Možda smo Je zaboravili? Možda Marija tužno šapće našoj duši: »Ostavljam te, zaboravila si Me... Zaboravio svoju lijepu, prvu, čistu ljubav...

Rascvao se svibanj.

Marija nam prilazi lebdeći, nedužnim korakom u toplim, zvjezdanim, plavim večerima obasjena bijelim plaštem i s vijencem ljiljana u svilenoj, zlatnoj kosi...

Hajde — pričajmo o Mariji...

Crkva je povezana s ljubavlju k Bogomajci od apostolskih dana. Sigurno je Krist naučio Apostole ljubiti svoju Majku.

Kraljica apostola je poslije Kristova uzašašća bila njihova Majka dobroga savjeta.

Pod Srcem Majke Divne, koje je drhtalo u svetoj ljubavi, Nejaki je bio začinjen. — Srcem probodenim šiljcima trnove krune stajala je Majka boli pod raspelom nakon prinesene žrtve Ocu po Sinu, stajala je u najbolnijoj ljubavi, kao đakon pored misnika.

I dokle god bude u crkvama srebrni zvuk zvona najavljivao Podizanje, dotle će postojati živo sjećanje na Majku žalosnu, koja je pod Križem u nijemoj boli stajala i ukočenim pogledom punim strave gledala, kako kaplje Krv Jedinoga s Križa na zemlju za spasenje svijeta. Marija je Mati najnježnijeg, najplemenitijeg, najpobožnijeg, najbožanstvenijeg čovjeka. Krista, Boga i čovjeka.

Poslije uzašašća živjela je Majka Božja još oko 20 godina, a kada Ju je čežnja posvema iscrpila, došao je Sin po Nju, da Je ovjenča Krunom Oca.

Nikada nije Marija bolovala. Godine su prelazile, a nisu Joj donosile smalaksalost od bolesti ili starosti. Ljubav Ju je iscrpla, od ljubavi je umrla, od uzvišene čežnje za svojim Ljubljencem.

Spasitelj je u Nazaretu desetke godina poštivao i ljubio svoju Majku takovom odanošću, kao što nikada prije niti će ikada, dok je svijeta, sin majku ljubiti i štovati.

Mi slijedimo Kristove stope, kada Mariju ljubimo.

Kad bi Spasitelj vidljiv hodao zemljom, sigurno bi nam rekao: »Evo vam Majke. Tko je blizu Majci, ne može biti dalek Sinu«.

Iskustvo nas uči, da se kroz Mariju dolazi Spasitelju. Zar Krist nije prvo čudo učinio u Kani Galilejskoj, da ugodi Majci? Ili zar On ne čini čuda i danas po zagovoru Majke čudotvorne?

Kada molimo krunicu, ne ovijamo ruke samo oko lika Marijina, nego razmatramo i o otajstvima Kristova života: o otajstvu badnje noći (— kojega si Djevice rodila —), o otajstvu uskrsnuća (— koji je uskrsnuo od mrtvih —), o otajstvu dolaska Duha Svetoga (— koji nam je poslao Duha Svetoga —).

Ljubav k Majci zlatna je staza k Srcu Sina.

...Uzmimo često krunicu u ruke, djetinjom se odanošću taknimo usnicama križa, započnimo molitvu. Vjerujmo, rasdrijet će se veo nemara i mlakosti, koji je možda naše srce ovilo oko lika Bogomajke, i Ona će sići na svibanjski oltar našega srca u blistavoj krasoti.

Osjetit ćemo Njezin dolazak svom dušom, i smiriti se kao premorena djeca u okrilju majke. —

5. Nedjelja po Uskrsu

29. IV. 1951.

U današnjem sv. Evanđelju (Ivan 16, 23-30) uči Isus Apostole, štogod mole od Oca, neka mole u Njegovo ime i dobit će, a onda im opet navješćuje, da će ostaviti svijet i otići k Ocu u nebo.

1. Molite i dat će Vam se. Tko to govori? To govori Svemogući, koji sve može dati, štogod hoće, i Predobri, koji hoće sve dati, štogod može. I šta On traži za to kao uvjet? Ništa osim to, da Ga molimo. Veliki ljudi žele, da ih se moli, pa tako i najveći Gospodar nad Gospodarima. Ako kraj nekoga prolazimo i vidimo, da je siromah, a on ništa ne moli, to je sigurno, da ćemo proći kraj njega i ne ćemo mu ništa dati. Tako čini i Bog s nama bijednim ljudima. On vidi našu nevolju, no ako smo previše nemarni ili previše oholi, da Ga za pomoć molimo, proći će kraj nas i ne će nam pomoći.

2. Otac Vas ljubi, jer ste i vi mene ljubili. Takovo je očinsko srce. Nikad ga se lakše ne može predobiti, nego kad ljubimo Njegova Sina, Njegovu sliku i priliku. Evo ti sredstva, kako ćeš doći do ljubavi nebeskog Oca i po njoj do svega, što želiš, a osobito, što ti koristi za spasenje. Ljubi Njegova jedinorođenoga Sina, Isusa Krista, ljubi Njegovu posinjenu djecu, sve ljude na zemlji, tada će Otac Isusov i Otac svihu ljudi ljubiti i tebe, a ako te On ljubi, šta ti može na svijetu manjkati? Šta još drugo trebaš, kad u Njegovoj ljubavi imaš sve?

3. Zaista vam kažem, ako što zamolite Oca u ime moje, dat će vam. Evo nam razloga, zašto nam Otac mnogo toga ne daje, što bismo htjeli imati! Ili Ga za to uopće ne molimo, ili Ga ne molimo u ime Isusovo. Ne molimo Ga po zaslugama Isusovim, jer mi sami pred Njim ništa ne zaslužujemo, ili Ga ne molimo po volji Isusovoj, ukoliko molimo za takove stvari, za koje Isus ne će da za nas moli. On hoće, da samo jedno molimo: Budi volja Tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji, a ne da molimo: Budi volja naša, kako na nebu tako i na zemlji.

4. Izišao sam od Oca i došao sam na svijet, sad ostavljam svijet i vraćam se k Ocu. Ovo je tok života Sina Božjega! Izići od Oca i vratiti se k Ocu, doći na svijet i opet ga ostaviti. Nije li to kratki životopis svakog čovjeka. Svaki dolazi i odlazi. Jedva se na ovom svijetu malo snašao, već dobiva poziv: Čovječe, putuj s ovog svijeta! Kako će nam biti lako, ako budemo mogli kazati s Isusom: Idem k Ocu, On će me očinski primiti! Tada će nam radost biti potpuna.

NAŠAŠĆE Sv. KRIŽA (3. V. 326. g.)

Car je Konstantin bio upleten u rat s carem Maksencijem. No budući da njegove čete nisu ni u čemu bile dorasle protivničkima, zamoli on, još poganin, pomoć kršćanskog Boga. Njegova bi molba uslišana. On i sva njegova vojska vidješe na nebu blistavi križ s natpisom: »U tom ćeš znaku pobijediti!« Slijedeće mu se noći ukaže sam Isus Krist, te mu zapovijedi, da nosi ispred vojske križ kao zastavu. Konstantin odmah dade načiniti zastavu prema obliku križa, koji su vidjeli na nebu. Zastava se zvala »Labarum«. Konstantin hametice potuče Maksencija, a u zahvalu radi toga zavjetuje se, da će na Golgoti, u Jerusalemu, gdje je Isus bio raspet, sagraditi crkvu. Zatim je odredio, da se u njegovu carstvu na smrt osuđeni više ne smiju gribljati na križ. Izvršenje je zavjeta preuzela na sebe Jelena, careva majka. Ona otputuje u Jerusalem, kad je već imala osamdeset godina. Jako je bila potištena, kad je na vrhu Golgote, na onom mjestu, gdje je bio razapet Isus, našla Jupiterov kip, a na mjestu, gdje je Isus bio pokopan, hram bludne božice Venere.

Budući da je carici bilo poznato, da Židovi običavaju sva oruđa, koja služe za smaknuće osuđenika, zakopati u zemlju pokraj njegova groba, upotrijebila je svu silu, da bi pronašla sveti Križ. Dala je srušiti Venerin hram, ispod kojeg je pronašla špilju svetog Groba. Sasvim blizu toga su pronađena tri križa, tri čavla i pločice s natpisom, koje su bile uz križeve. Znala je, da je jedan od ta tri križa pravi, ali koji, to je bilo drugo pitanje. Rješenju je toga pitanja pomogao jerusalemski biskup sv. Makarije, koji je predložio, da se održe javne molitve, a onda da se nakon toga križevima dotakne neka na smrt bolesna žena, a Bog će onda sigurno pomoći pronaći pravi križ. U prisustvu velikog broja vjernika umiruća bolesnica bila dotaknuta s prva dva križa, no bez ikakvog uspjeha. Kad su je dotakli trećim križem, skoči s kreveta potpuno zdrava. Radost je bila neopisiva, ta pronađen je Isusov mili Križ.

Presretna carica pošalje odmah svome sinu tri sveta čavla i dio svetog Križa. A Konstantin naloži svojim namjesnicima na istoku, da za gradnju hrama skupljaju mramor, zlato i srebro. Na Kalvariji je ubrzo bila sagrađena crkva, koju su razdijelili stupovima na dva dijela. Po cijelom je svijetu poznata po imenu »Crkva svetog groba«. Sveta je Jelena postavila u nju najveći dio svetog Križa, koji dolaze častiti vjernici sa svih strana svijeta.

Sa svetog su Križa kidali često male čestice, te ih poklanjali pobožnim osobama, te da se na svetom drvetu nije opažao niti najmanji manjak. Ovo je čudo usporedivao već i sv. Ciril Jerusalemski s onim čudom u pustinji, kad je Isus s pet kruhova nahranio 5.000 ljudi.

Sv. je Jelena prenijela treći dio Križa u Rim na čašćenje. Stavila ga u crkvu, koju je sagradila u Rimu, i prozvala je »Crkva sv. Križa iz Jerusalema«. Našašće se svetog Križa slavilo u Rimu već u petom stoljeću, a odanle se onda raširilo po čitavom Zapadu.

Uskrsna poruka Sv. Oca

Uskrs je osvanuo u Rimu tmuran i oblačan. Izgledalo je, da će svečanost papinskog blagoslova »Urbi et Orbi« biti ometen kišom. Međutim u 11 sati počelo se je vedriti i već u 11,15 Trg sv. Petra i prilazne ulice bile su prepune mnoštvom od nekoliko stotina tisuća vjernika. U 11.30 započela je tiha sv. Misa na Trgu, a točno u 12 sati na balkonu Bazilike sv. Petra pojavio se Sv. Otac dočekan burnim oduševljenjem i manifestacijama prisutnih. Kada se oduševljenje stišalo Sv. Otac je održao slijedeći govor:

»S ovog neusporedivog mjesta, gdje se prošle Svete Godine u svečanim i najsvečanijim trenutcima zajedno susreo Grad sa cijelim svijetom, šaljemo dirljivi pozdrav zajedničkog Oca mnoštvu vjernika naše rimske biskupije, ovdje skupljenim hodočasnicima i svima onima, koji po cijelom svijetu slušaju naš glas.

Dragi sinovi i kćeri! Vas je ovdje okupila anđeoska vijest: Uskrsnuo je! Ona ista riječ, koja je nekada bila upućena malobrojnim dušama, obuzetim strahom i bojaznošću, obnavlja se na početku svakog proljeća i na ugodnim glasovima zvona leti svuda, da u mnogima duša probudi isti močan uzlet radosti, isti žar vjere i isto široko olakšanje nade.

Draga djeco, veselite se i radujte, jer je život, koji se u zoru nedjelje obnavlja u uskrslom Isusu, zalog novoga života spasenja i budućeg uskrsnuća! Uskrs je otajstvo obnove. Zazivaju je svi njegovi glasovi: Očistite u sebi stari kvasac zloće i pakosti, a obucite novoga čovjeka po volji Božjoj. Pamet neka se uzdigne nebeskim stvarima, a u svaku dušu neka uđe posvećujuća milost. Viša i stvarnija neka postane pravda, a još općenitijom neka postane ljubav. Jednom riječju, obnovite te razrušene veze između čovjeka i Boga, između čovjeka i čovjeka. Opet postanite sinovi, opet postanite braća!

Prvi plod neka bude mir. »Mir Vama«. To je novi pozdrav uskrsnulog Isusa. Ono, što je nad štalicom bilo obećanje, na Uskrs je postala stvarnost zadobivena izvršenim otkupljenjem. Ovaj pozdrav mira, koji je pred dvadeset vjekova odjeknuo kao pečat Njegovih ukazivanja i kao obilježje rađajuće se Crkve, danas se susreće više nego ikada kao božanska zapovijed, koja veže savjesti, prima se kao neprocjenjivi dar, ostvaruje se kao najčasniji pothvat današnje civilizacije, pothvat za kojim toliko čezne i nebo i zemlja.

Isuse, neka Tvoj blagoslov, koji donosi obnovu i mir, siđe na ovaj narod, koji Ti pjeva jednodušnu himnu hvale, odanosti i molbe, kako se uskrsnja radost ne bi ugasila s utrnućem dana; naprotiv, neka ta radost traje kroz duge godine i neka uđe u srca, koja su zastrašena olujom, koja se danas nadvija nad svijet.

Blagoslovi, Božanski Spasitelju, svetu hijerarhiju, službenike svetišta i one koji se spremaju za to sveto zvanje; sve one koji su se odrekli svijeta ili koji su se posvetili Tebi na razne načine redovničkog života.

Blagoslovi odvažne redove laičkoga apostolata i oživi u njima punu snažnost kršćanskog vjerovanja, žar revnosti, stalnost muževne vjernosti.

Blagoslovi one, koji upravljaju narodima, i nadahni ih duhom pravde i mira, bratskog sporazumijevanja i uzajamne pomoći; da otklonivši svaku težnju za prevlašću i nasiljem, narodi mogu živjeti i služiti Bogu u mirnom radu i vedroj spokojnosti i na taj način s teškog zemaljskog posla stići u blaženstvo nebeske domovine.

Blagoslovi obitelji, u čijem zaštitnom krilu iznikne mladost, koja će sačinjavati buduću Crkvu, blagoslovi i uzdrži mladiće i djevojke, kojih čistoća, velika i duhovna radost predstavljaju jednu od najžarčijih briga Tvoje neoskvrnjene Zaručnice.

Blagoslovi i okrijepi one, koje su zemaljske zamamljivosti i zasjedne zablude zavele u osjećaju, mišljenju, držanju i djelovanju, i pomozi im, da iz mraka bludnoće, ravnodušnosti i otpada od Boga pronađu jedini put, koji vodi istini i spasenju.

Izlij svoj blagoslov na sve one, koji

(Nastavak na 4. strani)

SPASOVO

Spasitelj se poslije svoga uskrsnuća zadržao još četrdeset dana na zemlji i u to se vrijeme više puta javio svojim učenicima, da ih uvjeri, da je doista uskrsnuo i da svoje Apostole uputi u otajstva Božjega carstva. Tih je dana osnovao sakramenat pokore, prenio je na Petra najvišu vlast u svojoj Crkvi i obećao je učenicima, da ih ne će ostaviti siretama nego da će im poslati Duha Svetoga.

A kad je bio četrdeseti dan poslije uskrsnuća, otišao je sa svojim učenicima na Maslinsku goru. I raširivši ruke blagoslovio ih je i uzašao je na nebesa. A oni, padnuvši ničice, pokloniše se Uzašlemu i vratiše se s velikom radosti u Jerusalem.

Na podnožju Maslinske gore započela je muka Isusova, s vrška se Maslinske gore jasno razabire križni put Spasiteljev, a jednako i Kalvariju, pa je Gospodin htio da ona bude svjedokom i proslave Njegove.

Maslinska gora leži istočno od Jerusalema i od tog je grada dijeli samo potok Cedron. S nje je lijep pogled na Jerusalem, na Mrtvo more i na jerihonsku ravnicu.

Već u prvim kršćanskim stoljećima dolazili su na goru Uzašašća Gospodinova brojni hodočasnici. Mati Konstantinova dala je ondje sagraditi baziliku, ali je u sedmom stoljeću razoriše Perzijanci. Na tom su mjestu križari sagradili novu crkvu, ali i ta propade. Danas se diže na mjestu Uzašašća dosta neugledna kapela, u kojoj, pored katolika, imadu svoje oltare Grci, Armenci, Kopti i sirski Jakobite.

Svetkovina se Uzašašća slavi u Crkvi od davnine. Sv. Augustin veli, da su je uveli već Apostoli, ili ako oni nisu, da je uvedena barem odlukom kojeg crkvenog sabora.

Na Spasovo se iza Evanđelja kod svečane službe Božje gasi uskrsna svijeća, koja je dotada gorjela kod svečanih Misa i uklanja se s oltara kip uskrsnulog Spasitelja s pobjedničkom zastavicom u ruci.

5. Ako se pitamo, zašto je Isus i sa čovječanskom svojom naravi uzašao na nebesa, treba da se sjetimo, da je došao na svijet da zadovolji za grijeh praroditelja, a da uzmogne za ljude trpjeti i umrijeti, trebalo je da uzme na se čovječju narav. On je trpio kao čovjek, pa je pravednost Božja iskala, da ta narav bude i uzvišena. On je ponizio samog sebe postavši poslušan sve do smrti križa, zato Ga je Bog uzvisio i dao mu je ime, koje je nad svako drugo ime i da se u imenu Njegovu pokloni svako koljeno (Fil. 2, 10.) »Nije li trebalo«, govorio je Isus dvojici učenika, koji su išli u Emaus, »da Krist trpi i da tako dođe u svoju slavu?« (Luk. 24, 26.)

Isus uzilazi na nebo i zato, da iskupi svoje obećanje i da nam pošalje Duha Svetoga. Kako je golema razlika između Apostola prije i iza silaska Duha Svetoga! Prije je bilo u njih pogrešaka, svađali su se među se, tko će od njih biti veći u kraljevstvu Božjemu, pitaju, kako će biti nagrađeni za to, što su pošli za Kristom i t. d., a kako se kukavno poniješe, kad su neprijatelji uhvatili Isusa! Petar, koji je prije toga govorio, da je spreman i umrijeti za Isusa, odriče Ga se opetovano, pa i pod prisegom izjavljuje, da Ga ne pozna.

Iza silaska Duha Svetoga ne plaše se Apostoli progona ni muka ni smrti, i sretni su, što ih je Bog našao dostojnima, da mogu imena Isusova radi trpjeti i umrijeti.

Isus je uzašao na nebo i zato, da tamo bude naš posrednik i da nas zagovara kod Oca. Uzilazi, rekao je, na nebo, da nam pripravi stan, da i mi iza smrti budemo tamo, gdje je On.

KATOLIČKO SVEUČILIŠTE U NIMEGA

Holandija se obično smatra protestantskom zemljom. Po broju stanovništva katolici se nalaze u manjini, dok se pred kojih 150 godina cijeli njen politički i kulturni život odvijao u sjeni protestantizma. Katolici su jedva imali po koju školu, a tek 1905. katolici su praktički izjednačeni s protestantima. Danas se odnos snaga već bitno promijenio. Katolici predstavljaju snagu, s kojom računaju svi u zemlji. Zasluga za to ima u velikoj mjeri i katoličko sveučilište u Nimegi.

Katoličko sveučilište u Nimegi osnovano je 1823. g. Najprije je započelo skromnim sredstvima, no kasnije je obilnom pomoći samih holandskih katolika sveučilište zauzelo jedno od najuglednijih mjesta među zapadnoevropskim sveučilištima. Sveučilište ima danas 4 fakulteta: teološki zajedno s misijskim Institutom, pravni, filozofski i političkih znanosti. Pet profesora sveučilišta članovi su holandske Akademije, dva profesora su ministri u holandskoj vladi. Drugi su poznati širom svijeta kao lingvisti, historičari i sl. Iako je sveučilište spaljeno prošlog rata, ipak ono danas broji preko 1.000 studenata. Prema približnim računima ono je do danas dalo svojoj zemlji oko 3.000 katoličkih intelektualaca.

SVETI OTAC je 9. ožujka o. g. primio u audijenciju učenike papinskog Biblijskog instituta zajedno s budućim profesorima Svetoga Pisma na isusovačkim teologijama.

KATOLIČKE ŠKOLE U KONGU danas broje 17.621 pučku školu s 906.337 učenika, 36 učiteljskih škola sa 4.475 učiteljskih pripravnika, 130 stručnih škola sa 5.334 đaka i 36 srednjih škola sa 3.256 đaka.

U SIJENI (Italija) postojao je visoko školski zavod »Sv. Katarina«, koji je poslije ukinut, a za koji se sad mnogo zanimaju i zalažu bolesnici, da bi iznova počeo djelovati.

Uslovi života

Kad promatramo jedan stroj ili uru, pada nam u oči, kako je to sastavljeno od raznih dijelova, većih i manjih kotača, poluga, osovina, kako jedno drugome služi, jedno drugomu koristi, jedno drugo pomaže. I priroda je jedna još veća i ljepša ura. Složena je od najrazličitijih stvorova na Zemlji i nebeskom svodu. Sve se to kreće, sve to kruži, sve je uređeno prema svrsi. Jedno drugomu svijetli, grije ga, hrani i daje potrebno odijelo i oruđe, da može svoje poslove obavljati. Sve je jedno drugome na uslugu.

Da bi mogao postojati život, trebalo je da postoji Sunce sa svojim svjetlom i toplinom, da se Zemlja na određenoj daljini okreće oko osi i obilazi oko Sunca, da na Zemlji postoje oceani i mora, kopno, bregovi i ravnice s potocima i rijekama, da Zemlju obavija atmosfera (zračni plašt) sa sastavom plina dušika, kisika, s ugljičnom kiselinom, s vodenom parom i da postoje i djeluju savršeni prirodni zakoni. Onda je tek bio omogućen život biljaka, pa životinja i čovjeka s još čudesnijim zakonima, koji vladaju u njima i među njima.

Biljke su obdarene takovom sposobnošću, da jednostavne tvari, kao što su voda i ugljična kiselina, pretvaraju u ono, čime hrane ne samo sebe nego i sve, što je živo na Zemlji. Zeleni list biljke je tvornica hrane. Njegove su stanice pune vrlo sitnih tjelešaca — **klorofilnih zrnaca**, od kojih i potječe zelena boja biljka. Kad ugljična kiselina, koju biljka udiše iz zraka, dođe u dodir s klorofilnim zrncima, onda se djelovanjem klorofilnog zrna, a pod utjecajem sunčeve svjetlosti, ovaj plin razlaže na svoje sastavne dijelove: na ugljik i kisik. Kisik kao nepotreban izbacuje se napolje, a **ugljik** se zadržava. Ugljik se u klorofilnom zrnu spaja s **vodom**, koju biljka upija iz zemlje, a inače voda sadrži vodik i kisik. Iz ta tri glavna elementa (počela) stvara biljka, na posve nepoznat način, škrob i od nje potječe toplina i sposobnost za rad u živim bićima. Od nje šećer, celulozu, odnosno lišće, cvjetove i plodove. Sve to iskorišćuje za sebe čovjek za hranu (žito, sočivo, povrće, voće). Iz istih tvari biljka gradi drvo, koje služi za gorivo, za građu, namještaj, a pravi se iz drva i papir, odijelo, umjetna svila i t. d.

Ali biljke su značajne i s druge strane. Zelena tjelešca — klorofilna zrna — imaju i tu sposobnost, da prihvate sunčevu svjetlost i da je preobraze u tako zvanu kemijsku energiju. Ova se energija nalazi u hrani (u škrobnim zrnima, u šećeru, u masti, u uljima i u celulozi), i od nje potječe toplina i sposobnost za rad u živim bićima. Od nje zavisi opstanak sveg živog svijeta na Zemlji.

Biljke se s jedne strane, a životinje i ljudi s druge strane vrlo lijepo međusobno popunjavaju i potpomažu. Životinje i ljudi kada dišu — vraćaju u zrak otrovnu ugljičnu kiselinu. A biljke baš tu ugljičnu kiselinu pohlepno upijaju i pomoću nje stvaraju drvo i plod, a izbacuju kisik, koji je neophodno potrebit svakom živom stvoru. Ovaj plod i kisik trebaju životinje i ljudi za hranu odnosno disanje, a pri trošenju toga izdišu ugljičnu kiselinu, koja treba biljkama. Jedni dakle osiguravaju drugima disanje i život. Tko je to tako svrhovito uredio? Neograničeni i veliki Um.

Svi živi organizmi kroz kratko vrijeme ugibaju, umiru. Kad se ovi organizmi ne bi rastvarali, raspadali, prekrili bi svojim lješevima cijelu zemlju, te bi time bio onemogućen svaki daljnji život. A što je uzrok, da se tjelesa bilja, životinja i ljudi raspadaju? To prouzrokuju nevidljivi jednostanični organizmi, **bakterije**. One su rasprostranjene svugdje. U gramu tla nabrojeno ih je po nekoliko milijardi. Na svakoj lješini one izlučuju iz svojih stanica naročite tvari, t. zv. **fermente**, koji rastvaraju tvrdu tvar i učine je pogodnom za upijanje. Kad bi se sve bakterije mogle razmnažati uz najpovoljnije uvjete i bez ikakvih zapreka, one bi za nekoliko dana ispunile sva kopna, mora i oceane. No to se ne događa i to ponajprije, jer bakterije uništavaju drugi jednostavniji organizmi, a zatim zbog toga, što im u prirodnim uslovima ne dostaje hrane za trajno razmnažanje. Osim toga bakterije izlučuju neke proizvode svoje životne djelatnosti, koji djeluju kao otrov za odnosnu skupinu sitnoživa.

Kako mudro ravna Bog prirodom! Veliki su umovi promatrali svrhovitost, točnost i umnost prirodnih zakona, te su iskreno ispovijedali vjeru, poštivali i ljubili beskrajnog i vječnog Stvoritelja.

Iz katoličkog svijeta

SVETI OTAC PAPA primio je 2. ožujka u audijenciju 400 predstavnika talijanske omladinske Katoličke akcije. Omladinci su u Castelgandolfu prisustvovali tečaju t. zv. socijalne orijentacije i na kraju tečaja su bili primljeni od Sv. Oca. Poslije održanog govora sv. Otac je udovoljio želji omladinaca i predmolio pred njima svoju molitvu u čast Majke Božje na nebo uznesene.

SVETI OTAC PAPA PIJO XII. uputio je osobno pismo kardinalu i nadbiskupu münchenskom Mons. Faulhaberu, u kojem mu je čestitao jubilej 40. godišnjice biskupskog posvećenja i 30. godišnjicu imenovanja kardinalom.

U SJEDINJENIM AMERIČKIM DRŽAVAMA 26 radio postaja prenosi svakog dana moljenje sv. krunice. Prenos se u glavnom vrši između 14. i 21. sata. Kako se pokret za moljenje krunice na radiju u Americi sve to više širi, osnovano je posebno društvo National Radio Rosary Organisation, kojemu je predsjednik Alfred Williams.

POVODOM DANA KATOLIČKOG SVEUČILIŠTA u Italiji sv. Otac je uputio vlastoručno pismo rektoru Katoličkog sveučilišta Presvetoga Srca o. Gemelli. Sv. Otac u svome pismu govori o važnosti katoličkog sveučilišta u životu katoličkog naroda, govori o uspjesima, koje je milansko katoličko sveučilište do sada postiglo i na kraju podjeljuje apostolski blagoslov rektoru, profesorima, studentima i svima onima, koji na bilo koji način pridonesu uspjehu katoličkog sveučilišnog dana.

KOLPING VEREIN, udruženje njemačkih katoličkih zanatlija i šegrta, broji danas preko 150.000 članova. Tako je nedavno izjavio generalni tajnik udruženja vlč. Ridder.

S. PELAGIJA IZ KANADE je prva Eskimka, koja je stupila u jedan katolički ženski red. Ona ima 19 godina i stupila je u red t. zv. sivih sestara. Posvetit će se odgoju eskimske djece.

VIŠE VOLE VJERU nego nasljedstvo. Učiteljica Albis Lila Gong ostavila je svojim nećacima Johnu Davidu Bradley-u, šoferu i Brianu Mihaelu Bradley-u, studentu medicine po 5.000 dolara, ako pređu na protestantsku vjeru. Obojica su na sudu dali izjave, da odbijaju nasljedstvo uz ovakav uvjet.

KANADSKA BISKUPIJA SHERBOOK uzdignuta je na čast nadbiskupije. Kao sufragantske biskupije su joj pridodate biskupija Nikolet, koja je do sada pripadala crkvenoj provinciji Quebec i biskupija Sv. Hijacint, koja je do sada pripadala crkvenoj provinciji Montreal.

U NEW YORKU je početkom 1950. godine stanje katolika bilo ovako: jedan nadbiskup-kardinal, šest pomoćnih biskupa, 2093 svećenika, 393 župe, 484 kapele, 978 braće, većinom učitelja, 2 biskupska sjemeništa sa 614 bogoslova, 22 mala sjemeništa sa 478 pitomaca, 10 sveučilišta i sveučilišnih koleža, 100 viših škola s 31.280 učenika, 254 pučke škole sa 117.069 đaka.

U ANGERSU održali su svoj godišnji kongres francuski katolički studenti. Oko 200 delegata jednodušno je zatražilo, da se katoličkim studentima i školama omoguće ista prava i olakšice, koje uživaju državne ustanove.

SVETA KONGREGACIJA za širenje vjere je izdala 1950. statistiku područja, koja se nalaze pod njenom upravom. Na tom području ima 46 nadbiskupija, 180 biskupija, 5 samostalnih opatija, 231 apostolski vikarijat, 131 apostolska prefektura, kao i 10 samostalnih misija. Na istome području djeluje 26.840 svećenika, od kojih 11.139 domorodaca; 9.331 brat, od kojih 4.698 domorodaca; 61.577 časnih sestara, od kojih 37.684 domorotkinje; 82.863 kateheta i 92.111 učitelja.

»DVANAEST CVJETIĆA« zove se najnoviji film talijanskog režisera Rossellinija. U ovom filmu Rossellini je prikazao život sv. Franje onako, kako nam se sačuvao prema tradiciji u poznatim *»Cvjetićima«* (Fioretti). U stilu ostalih njegovih filmova ulogu sv. Franje, kao i ostalih redovnika, glumili su pravi redovnici, a ne profesionalni glumci. Film je svakako uspio. Katolička kritika ocijenila je film podijeljeno, no uglavnom pozitivno.

NAŠI POKOJNICI

Dr. Fra Vladimir Radonić. Poslije težega bolovanja od više godina preminuo je 27. III. u splitskoj bolnici. Rodio se u Podgori kod Makarske 9. VII. 1894. Gimnaziju je učio u Sinju, franjevac je postao na Visovcu 17. IX. 1912. Filozofsko-teološke nauke završio je u Zaostrogu i Makarskoj. Prvu sv. Misu pjevao je u rodnome mjestu 11. V. 1919. Sveučilište je pohađao u Parizu i švicarskom Freiburgu. Doktorirao je iz povijesti i arheologije 1927. Glavni mu je rad bio odgajanje franjevačkog podmlatka. Više godina bio je ravnatelj sjemeništa u Sinju i ujedno gimnazijski profesor. Objavio je nekoliko radova povijesnog karaktera u »Novoj Reviji« i više članaka poučnog sadržaja u »Glasniku Gospe Sinjske«. Za svoju doktorsku disertaciju, koja radi o reformi klera u Mletačkoj vladi (1767.—1770.), mnogo je vremena proučavao talijanske državne arhive. Tiskana je na njemačkome u Šibeniku tek 1935. Prošloga ljeta dolazio je u Zagreb na specijalni liječnički pregled (čir u želucu) ali je bilo prekasno. Tešku bolest podnosio je rijetkom ustrpljivošću. R. I. p.!

O. fra Roko Labor predao je 15. travnja o. g. Gospodinu svoju plemenitu dušu u 38. godini života. Rođen u Drnišu. Završio je franjevačku klasičnu gimnaziju u Sinju. Ređen je za svećenika 6. V. 1937. Te godine upisao je na zagrebačkom Sveučilištu kemijsko-fizičku grupu. Radi bolesti morao je napustiti studij. Svoju tešku bolest strpljivo je podnosio 13 godina. U saobraćaju s okolinom bio je otmjen, u nastupu svijestan sebe i svoga uvjerenja, u debati odmjeren, čovjek reda i rada. Općenito je bio najvoljeniji članom sredine, u kojoj je živio i djelovao. Bio je član Provincije Presvetoga Otkupitelja. Vječni mu pokoj!

BLAŽENI DOMINIK SAVIO

Cvijetak iz vrta sv. Ivana Boska

Blaženi Dominik Savio rodio se u Rivi kod Turina 2. IV. 1842. Njegovi pobožni roditelji uložiše svu skrb, da kršćanski odgoje sina. Kad je svršio osnovnu školu, dođe godine 1854. k Don Bosku u Omladinski dom u Turinu. Odmah na početku svog nastupa u domu izjavio je Svecu, da želi postati svecem i zamolio ga, da mu kao duhovni vođa pomogne ostvariti njegovu odluku.

Poslije njegove smrti, koja je uslijedila 9. III. 1857., napisao je sv. Ivan Bosco njegov životopis. Bl. Dominik Savio nenavršivši ni 15 godina postigao je svetost samo vršenjem svojih dužnosti. — Divan uzor mladeži!

U crkvi Marije Pomoćnice na Knežiji — Zagreb bit će proslava Blaženika dne 29. travnja o. g. U 10 sati svečana sv. Misa, pod kojom će iznijeti crtice iz života bl. Dominika presvj. gosp. Monsg. Dr. Milan Beluhan, kanonik i župnik Sv. Marije u Zagrebu. Poslije sv. Mise bit će ljubljenje moći Blaženikovih i davat će se njegove spomen sličice.

PROŠTENJA KOD MAJKE BOŽJE JERUZALEMSKE NA TRŠKOM VRHU KOD KRAPINE

U godini 1951. održavaju se gornja proštenja na slijedeće dane:

1. Duhovsko 12. i 13. V.
2. Pohođenje Marijino 8. VII.
3. Margaretsko 13., 14. i 15. VII.
4. Božje Lice 10., 11. i 12. VIII.
5. Bartolovsko 25. i 26. VIII.
6. Mala Gospa 7., 8. i 9. IX.
7. Zahvalnica 28. X.

Prosni dani

Petu nedjelju iza Uskrsa sove narod u nekim krajevima prosnom ili molitvenom nedjeljom, a ponedjeljak, utorak i srijeda iza te nedjelje dolaze pod imenom prosnih ili molitvenih dana.

Na petu nedjelju iza Uskrsa čita se Evanđelje, koje govori o potrebi i vlastitostima molitve. Crkva želi, da na prosne dane više i usrdnije molimo nego obično, da Gospodin prigodom svoga Uzašašća te naše molbe ponese sa sobom pred prijesto nebeskog Oca i da Mu ih preporuči na uslišanje. Tih se dana u mnogim mjestima sabiru vjernici u crkvama i predvođeni Križem i svojim pastirima idu u prirodu i mole se i pjevaju, a kad dođu do određene za to kapele, slušaju tamo t. zv. molitvenu Misu.

I prije nego je osnovana Crkva, običavali su ljudi ići u ophodima. Kralj je David dao prenijeti u procesiji, kojoj je prisustvovao mnogi narod kovčeg zavjetni, u Jerusalem. Židovi su prigodom velikih praznika išli u ophodu u Jerusalem na proslavu, pa i svečani ulaz Gospodinov na Cvjetnicu i nije bio zapravo drugo nego svečana procesija.

Ophodi se danas drže u Crkvi na Markovo i na tri prosna dana.

Procesija na Markovo održaje se počam od 6. stoljeća, a uvedena je poradi kuge, koja je bjesnila u Rimu. Da bi prestala kuga, poveo je Papa Grgur Vel. svečani ophod i ljudi su pjevajući litanije Sviju Svetih prolazili ulicama moleći Boga, da bi to zlo odvratio od naroda.

I procesije su na prosne dane uvedene radi sličnih uzroka. Neko su se najme vrijeme teške nedaće survale bile na Južnu Francusku: potresi, požari, povodnje, glad i svakovrsne bolesti. U to vrijeme bio je u gradu Vienni biskup Mamerto i idući s narodom u ophodu molio je Boga, da odvrati ta zla od ljudi. Doskora se stalo u tri dana prije Spasova i drugdje držati procesije, pa je taj običaj pomalo bio usvojen u cijeloj Crkvi.

Ako se pitamo, koja je glavna svrha procesijama na molitvene dane, velimo, da izmolimo u Boga blagoslov i napredak raslinama zemlje. Bez Boga nema ništa, ako On ne da svog blagoslova, badava se ljudi trude. Sv. Pismo veli: Ako Bog ne gradi kuće, badava rade, koji je zidu, ako Gospodin ne čuva grada, badava bdiju, koji ga čuvaju. A i svakidašnje nas iskustvo uči, da bez Božjeg blagoslova nema napretka. Objave ište od nas da molimo i obećaje nam, ako budemo molili, da će nam Bog dati, što ištemo. Isus veli: »Štogod zaištete Oca u moje ime, dat će vam« (Iv. 16, 23). Mi imamo u Isusu Pravednomu moćnog zagovornika i sve svoje pouzdanje stavljamo u Njegovu dobrotu i obećanje.

MEĐUNARODNI KONGRES SVEĆENIKA održat će se u Rimu 3. lipnja prilikom proglašenja blaženim pape Pija X. Na kongresu će se raspravljati o temi: »Svećenički život i načela pape Pija X. i pape Pija XII.«.

USKRSNA PORUKA SV. OCA

(Nastavak sa 3. strane)

pate tjelesno ili duševno; daj, da se umnoži broj plemenitih duša, pripravnih da priteknu u pomoć svuda, odakle se čuje jauk, plač i uzdisanje, pripravnih da posvete svoje misli, svoje ruke i svoj imetak brizi za toliku napuštenu djecu, pomaganju tolikih staraca lišenih svake pomoći, tolikih bijednika, koji kubure u bijedi i bolesti, tolikih žrtava ljudske nepravde. Ulij srčanost svima, koji trpe po bolnicama, izgnanstvu i tamnicama, možda i nepravedno: ulij jakost onim sjajnim primjerima vjernosti Tebi, božanski Pobjedniče pakla i smrti, koji su radi obrane svoje vjere povrijeđeni u časti, slobodi ili tijelu.

Pobijedi, pobijedi o Isuse! Neka dođe Tvoje kraljevstvo, Tvoja moć neka zasjaji na zemlji posnatija, ljubljenija i jača, kao što je beskrajno jaka moć Tvoje božanske Krvi prolivene za spas čitavog svijeta!«

Sv. Otac je zatim podijelio blagoslov »Urbi et Orbi«, a onda se povukao u svoje odaje praćen urnebesnim oduševljenjem stotina tisuća prisutnih.

Vlasnik i izdavač: Hrvatsko književno Društvo sv. Ćirila i Metoda, Zagreb, Trg kralja Tomislava 21. — Uređuje i za list odgovara: Dr. Pavao Lončar kanonik, Zagreb, Kaptol 14. — Tisak »Štamparije novina«, Zagreb, Masarykova ul. 28. — Broj čekovnog računa uprave lista: 401-283312. — Pojedini broj stoji 2.— Din.